

Az ismeretkör: Környezettudatos nevelés

Kredittartománya (max. 12 kr.): 12

Tantárgyai: 1) A környezettudatos nevelés szinterei, 2) **Környezettudatos nevelés kisgyermekkorban**

Tantárgy neve: Környezettudatos nevelés kisgyermekkorban ÓP szak
Neptunkód: NKOZOS1013, LKOZOS1013.

Kreditértéke: 6

A tantárgy besorolása: kötelezően választható

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 50% elmélet-50% gyakorlat

A tanóra típusa: gyak. és óraszám: 4óra/hét, 60 óra az adott félévben,

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők:

- a szorgalmi időszak heteire lebontott tematika közös elektronikus felületen elérhető
- az előadások ppt-i elérhetőek a közös elektronikus felületen
- feladatok szempontsora a közös elektronikus felületen
- digitális tananyag biztosítása az elektronikus tanulmányi rendszeren keresztül

A számonkérés módja: **gyakorlati jegy**

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok:

Feladatok:

- **projektkészítés** megadott szempontok alapján, globális problémák kapcsán választható témában
- **prezentáció** a kiadott témakörből (környezetvédelmi szervezetek)
- a **gyakorlati megvalósítás** lehetőségei – egy helyi problémán keresztül
- **önértékelés, közös értékelés, oktatói visszajelzés**

A tantárgy tantervi helye: 5.

Előtanulmányi feltételek: nincsenek

Tantárgyleírás:

Veszélyeztetett állatok a Földön. Magyarországi védett, veszélyeztetett állatai. A veszélyeztetettség okai. Zoopedagógia fogalma, bekapcsolása a pedagógiai munkába. Növények védelme a világon, a veszélyeztetettség okai. Botanikus kertek a védelem szolgálatában. Látogatás a Vácrátóti Botanikus Kertben, bekapcsolása a pedagógusi munkába. Tanösvények és oktatóközpontok szerepe a biodiverzitás fenntartásában. A váci Ártéri Tanösvény. Az ökológiai lábnyom – fogalma, nagysága nemzetközi és hazai területen, a csökkentés különböző lehetőségei.

Múzeumpedagógia és felhasználása a gyermekkori környezettudatos nevelésben. Erdei óvoda-erdei iskola: látogatás a Kismagosba. A kurzus során érintjük azokat a praxisban megjelenő digitális készségeket is, amelyek elengedhetetlenek a munkavégzés során. A fentiekén túl érintjük a médiaértés, és a kritikus, szelektív médiafogyasztás kérdéseit. A kreatív, ugyanakkor felelősségteljes használat kapcsán célunk, hogy hallgatóink képessé váljanak a valós tények és a fikció megkülönböztetésére, felismerjék a valóságábrázolás különböző szintjeit. Megfelelő kontextusba helyezzük a fenntartható fejlődés fogalmát mint rendszerszervezési elvet: a jövő generációinak és a saját szükségletek kielégítésének komprehenzív és resztoratív összehangolása. Olyan kérdéseket is körüljárunk, hogyan lehet összeegyeztetni a környezet fenntarthatóságát a gazdasági fejlődéssel és a társadalmi egyenlőség és igazságosság rendszerével. A fentiekén túl érintjük a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem kérdésköreit is.

A legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom:

1. Pásztor E.– Oborny B. (szerk.): *Ökológia*, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2007. ISBN: 9789631959505
2. Wackernagel-Rees: *Ökológiai lábnyomunk Föld Napja Alapítvány* 2006. ISBN: 9630074303
3. 1. Kováts-Németh Mária: *Az erdőpedagógiától a környezetpedagógiáig*, Comenius Kft.-Pécs, 2010, 313p. ISBN 978 963 9687 18 9
4. Neumayer Éva, Zentai Kinga szerk.: *Fogyasztó kúra - Környezeti nevelési modulgyűjtemény a fenntartható fogyasztásról*. Magosfa Alapítvány, 2010. ISBN 978-963-87989-4-7
5. Nagy Irén: *Zoopedagógiai hasznoskönyv - módszertani segédanyag*, Fővárosi Állat- és Növénykert, Budapest, 58p. ISBN: 978-963-06-4045-9

Előírt szakmai kompetenciák, kompetencia-elemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

- **tudása**
- Rendelkezik a rábízott gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.
- Ismeri a megismerés/tanulás támogatásának, a kulcskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos és szakmódszertani alapjait, a kisgyermekeknél alkalmazható korszerű módszereket, eszközöket.
- Biztos szaktudományos és pedagógiai ismeretekkel rendelkezik valamennyi műveltségi területen.
- Ismeri az információs és kommunikációs technológiák alkalmazásának lehetőségeit.
- Ismeri a rábízott gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó intézményi tevékenységek és pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.
- Tisztában van a fenntartható fejlődés elveivel és gyakorlati vonatkozásaival, környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelmi vetületeivel.
- **képességei**
- Komplex ismereteit, holisztikus szemléletét a környezettudatos nevelés gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.
- A gyermekek életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására, elemzésére és értékelésére.
- A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.
- Képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni ismeretszerzési utak tervezésére, megvalósítására.
- Épít a gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, kreativitására, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli.
- Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.
- Képes az információs és kommunikációs technológiák célszerű felhasználására.
- Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására.
- Elméleti ismereteit alkalmazni képes az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés, a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem területén.
- Képes pedagógiai tevékenységét tágabb kontextusban is elhelyezni.
- **attitűdje**
- Tevékenységét a gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.
- Elkötelezett a gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.

- Tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.
- Felelős és kezdeményező szerepet vállal az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveinek és gyakorlati kontextusba átültetésének, a szakmájának és a közösség érdekeinek szolgálatába állítására.
- Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.
- Igénye van a folyamatos önfelzárkózásra, szakmai megújulásra.
- **autonómiája és felelőssége**
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rábízott gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért, a gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a kulturális hagyományok ápolásáért.
- Felelősen, etikusan, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.
- Önállóan tervezi és alakítja a digitális műveltségét.
- A szakterületén belül az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveinek megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja, a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem ismereteit szakszerűen és felelősséggel alkalmazza.

Tantárgy felelőse: Megyeriné dr. Runyó Anna, főiskolai tanár, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Both Mária, főiskolai tanár, PhD